

Entre els contraforts s'obren finestrals de mig punt amb vidrieres de colors, que donen llum a l'interior.

La portalada meridional s'obre en arc de mig punt adornada amb dos escuts de Vilalba. A sobre hi ha la inscripció DOMUS DEI, a 1601.

A la part occidental de l'església s'aixeca una gran portalada barroca que emmarca la porta principal i és datada al 1705. Aquesta porta és de grans proporcions i s'obre en arc de mig punt. Dos àngels porten els atributs de Sant Llorenç —les graelles i la corona de llorer—. Antigament hi havia al voltant de la portalada les imatges de Sant Llorenç, Sant Pere i Sant Pau, i Sant Gregori d'Òstia.

El campanar és un magnífic exemple d'estil barroc, té una alçada de 40 m. i està rematat per una creu de ferro i un gallet. Està format per quatre cossos que van disminuint a mesura que la torre puja.

La nau de l'església és alta i ampla, està coberta per voltes de creueria.

Dit això, podem dividir la construcció en tres fases:

- Finals del s. VI. Comprèn l'àbsida i les sagristies.
- Principis del s. XVII. Primers trams de la nau i la porta lateral.
- Principis del s. XVIII. Creiem que es van acabar les obres.

Per a portar a terme una obra tan important, creiem que s'hagué de fer un gran esforç econòmic. Una ajuda molt important fou la venda de censals a particulars en benefici de la capella de la Mare de Déu de Gràcia. A bon segur que totes les famílies van col·laborar segons les seves possibilitats econòmiques. Així, queda clar que tots els habitants de la vila en diferents generacions intervingueren en l'obra de l'església.

El contracte fet l'any 1735 entre els regidors de la vila i els mestres d'obres, amb un valor de 3.300 lliures, el podrem trobar a Casa Vallespi.

* Totes aquestes dates han estat tretes de l'Arxiu Parroquial i de les publicacions patrocinades per Casa Coll de Vilalba.

MAGDA I RAMONA VIDAL

ALS JOVES

ACUSACIONS ALS NOSTRES JOVES:

ETS FELIÇ?

SAPS EL QUE VOLS?

QUINES INQUIETUDS TENS?

La joventut és l'etapa de la vida més plena de joia i posseïdora de forces per a tirar endavant tot el que calgui.

En l'actualitat se'ns acusa als joves de ser uns despreocupats, sense tenir plena consciència del que som, irresponsables, i tants d'altres

qualificatius que se'ns dóna. Jo vull fer-vos retrocedir una mica en el temps, justament fins quan finalitzà la Segona Guerra Mundial. En aquesta època tots els historiadors coincideixen en què el moviment de joves va recobrar una gran importància, en un món on hi havia una marcada distància entre generacions: l'una preocupada i conscient dels danys causats per la guerra, i l'altre ignorant, sorda i cega, i allunyada de tot compromís. La culpa d'aquesta reacció és atribuïda a la desmesurada atenció als béns materials.

Precisament a aquests últims vull dirigir la mirada ja que el jovent som l'element preferit per la propaganda i els més cridats per la societat de consum. Ens podem comparar a una petita branca, la qual no és fràgil com la palla, però tampoc tan dura com la soca de l'oliver, i per això correm un gran perill doncs els hi és fàcil fer-nos anar per allà on ells volen. Molts joves, per exemple, han refusat els ídols de tipus religiós, i s'han decantat per uns altres que a la fi només fan cap a camins de frustració.

El jove, més que mai, necessita una força que l'empenyi endavant, un motor interior que l'ajudi a superar-se en moments de dificultats, però l'important és que a la fi es pugui arribar a ser una soca ben feta, consistent i recta. L'important és tenir unes fites, uns ideals, per això vull fer-vos una criada a tots els joves i especialment als de la Terra Alta per dir-vos que pensem i que ens fixem en el nostre entorn i situació actual. A la nostra terra també se'ns acusa d'aquesta inactivitat potser més per part dels nostres avis, que per part dels nostres pares, ja que la seva situació propiciava que hi hagés moltes activitats a nivell de pobles i comarca que en l'actualitat no existeixen. Segurament part de la culpa la tenim nosaltres per no ser capaços de tirar endavant amb noves iniciatives.

Només vull dir-vos que la forma d'evitar aquestes males opinions, és ficar-nos a treballar de debò, és a dir, no limitar-nos a plorar cobardament i a dir-nos els uns als altres: Que desgraciats que som!, Quin avorriment! o senzillament passar de tot, això que en la actualitat és tan de moda. Si fem això, si som una joventut vella!, sense ganes de fer res o ignorant el nostre voltant, sens dubte que d'aquí a uns anys els nostres pobles estaran pitjor que ara.

Us animo a què tirem endavant, a què treballem bé, a què ens preocupem per la nostra família, per les nostres amistats, pel nostre poble, pels nostres costums, per la nostra terra; a què fem camí i que aquest sigui bo, encara que costi molta suor; a què primer de tot deixem totes aquestes petites frustracions que tots portem dintre nostre; a què descobrim la joia de viure. Aquí us remeto a un bon llibre titulat "Els camins de l'estimar", de Raimon Galí, en el qual se'ns diu que els camins de l'estimar s'aprenen estimant la pròpia vida.

D'aquesta manera serem joves ara i tindrem el cor de joves a dos passes de la mort. Que bonic és trobar-te amb un d'aquests vells dels nostres pobles que, quasi es pot dir, estan a l'altre món i et diuen que no volen morir perquè la vida és bonica i són feliços anant a treballar

cada dia al camp, doncs encara se senten forts. Pensem-hi i pensem també en aquells joves que estan fastiguejats de la vida. Què us agrada més? L'elecció l'heu de fer vosaltres.

Fem coses als nostres pobles: teatre, rondalles, grups d'esplai, de religió, de dansa, d'estudi... Encara que sigui molt mortificat hem de deixar una mica de banda tot el que és benefici personal i entregar-nos als altres. D'aquesta manera segur que ens sentirem més feliços.

Definim-nos, tracem fites a la nostra vida i fem el possible per a arribar-ri, intentem millorar, introduïm-nos en els estaments dels nostres pobles i d'aquesta manera hi haurà renovació i aportació d'idees noves que tanta falta ens fan. Així crearem el nostre poble. Un poble del qual estarem orgullosos i contents perquè serà nostre i ens l'hauem guanyat amb el nostre treball com tants d'altres homes ho han fet abans de nosaltres. Si voleu donar el vostre ajut al Centre d'Estudis de la comarca, potser seria el primer pas. Si no ho feu ara, ja no ho fareu.

JOAN ÀNGEL LLIBERIA ESTEVE

UNA EDUCACIÓ PER A L'OCI

La cultura grega i l'època industrialitzada han rivalitzat per a donar a la vida humana un sentit ociós o un sentit laboral, respectivament; però l'home no ha nascut ni per a descansar absolutament, ni per a treballar només; ha nascut per a autorrealitzar-se en plenitud, i en el seu desenvolupament han de contribuir totes les coses de la terra, que es convertiran en instrument al servei de l'home, per tant també l'oci i el treball.

L'home no és un "productor" com ha pensat en alguns moments l'economia de lliure mercat. Tampoc l'oci pot ser un objectiu en si mateix. Oci i treball estan al servei de l'home.

Però no es podrà fer una pedagogia de l'oci si no canvia la mentalitat sobre el significat del treball i de l'oci.

Tal com estan les coses avui, en què els pares sempre creuen que la jornada escolar és curta, que voldrien allargar amb repassos o classes particulars; i per altra banda els mestres que es veuen forçats per uns programes que valoren més els coneixements que la creativitat, poc podem fer per una pedagogia de d'oci. Un canvi de mentalitat, doncs, és urgent.

Un canvi de mentalitat exigeix que desapareguin la mercantilització de l'oci i del temps lliure, ocupats a base d'enginyoses màquines. Perquè l'home s'autorealitzi en el temps lliure no fan falta màquines. El camp, la muntanya, el mar, les mans, i la imaginació poden i han de fer que l'home **adquireixi, contempli, frueixi i creï**. Hem de fer que els